

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/191/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721201404
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5721201404.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. E., U.. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matka G. E., U.. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D. a otec M. E., U.. XX.XX.XXXX, Q.. XX.XX.XXXX v konaní o návrhu navrhovateľky: E. E., U.. XX.XX.XXXX, bytom N.. G. XXXX/XX, G. na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Zve r u j e maloletého K., U.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti E. E., U.. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Martin dňa 30.04.2021 sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedla, že otec maloletého náhle zomrel. Maloletý nie je v žiadnom kontakte s matkou odvtedy ako bol zverený otcovi. Matka sa o maloletého nezaujíma, vyživovaciu povinnosť si neplní. O maloletého sa stará od jeho 8 rokov. Je momentálne zamestnaná, nemá žiadne zdravotné problémy. Maloletý o návrhu vie, súhlasí s ním, má strach, aby sa neocitol v starostlivosti inej osoby.

2. Okresný súd Martin postúpil vec Okresnému súdu Trenčín ako miestne príslušnému súdu. Okresný súd Trenčín Uznesením č.k. 34P/39/2021-40 zo dňa 12.05.2021 ustanovil maloletému dieťaťu opatrovníka pre konanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín. Uznesením č.k. 34P/39/2021-67 zo dňa 28.07.2021 Okresný súd Trenčín preniesol miestnu príslušnosť vo veci na Okresný súd Martin.

3. Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletého dieťaťa a kolízny opatrovník, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil. Súd podľa § 31 CMP v ich neprítomnosti.

4. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky; oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis; Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/41/2019-108 zo dňa 05.09.2019 a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že maloletý chce ostať s ňou, vyslovene odmieta starostlivosť matky. Maloletý videl matku naposledy, keď mal sedem rokov.

6. Z listín tvoriacich súdny spis vyplýva, že:

- otec maloletého dňa XX.XX.XXXX zomrel (úmrtný list otca),
- kolízny opatrovník vo svojom podaní zo dňa 12.11.2021 odporučil návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovieť,
- Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/41/2019-108 zo dňa 05.09.2019 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne.

7. V zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa § 45 ods. 5 zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

12. Podľa § 45 ods. 6 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

13. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

14. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania

náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní výživovaciú povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

15. Podľa § 45 ods. 9 zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

16. Podľa § 47 ods. 2 zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

17. Podľa § 47 ods. 5 zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

18. Maloleté dieťa môže byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

19. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 45 zákona o rodine vyplýva, že na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti musí byť splnená podmienka, spočívajúca v záujme dieťaťa na takomto opatrení. Záujem dieťaťa je pritom nutné posudzovať objektívne a je daný najmä vtedy, keď rodičia porušujú svoje rodičovské práva a povinnosti (medzi ktoré patrí sústavné a dôsledné zabezpečovanie starostlivosti o výchovu dieťaťa, jeho zdravie, výživu), keď rodičia nie sú schopní poskytnúť dieťaťu adekvátnu starostlivosť alebo starostlivosť o dieťa zanedbávajú, v dôsledku čoho môže byť výchova dieťaťa vážne ohrozená.

20. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že naposledy bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/41/2019-108 zo dňa 05.09.2019, kedy maloletý bol zverovaný do osobnej starostlivosti otca, matke bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne. Otec maloletého dňa XX.XX.XXXX zomrel a faktickú starostlivosť o maloletého začala zabezpečovať výlučne navrhovateľka. Maloletý s navrhovateľkou žije dlhú dobu v spoločnej domácnosti, a navrhovateľka participovala na jeho výchove spoločne s otcom od jeho ôsmych rokov. Matka o maloletého nejaví žiaden záujem, výživovaciú povinnosť k maloletému si neplní. V súlade s uvedeným súd rozhodol tak, že maloletého zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Pokiaľ ide o určenie a výšku výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a z možností, schopností a majetkových pomerov matky. Z vyššie citovaného § 62 zákona o rodine vyplýva, že deti sú vzhľadom na svoj vek odkázané na výživu svojich rodičov, pričom na výžive dieťaťa sa má podieľať rodič, primerane svojím možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona rozhodol o výživovacej povinnosti matky vo výške 100 eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia k rukám príslušného úradu práce. Súd ponechal povinnosť matky vo výške jej určenej posledným rozhodnutím súdu - Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/41/2019-108 zo dňa 05.09.2019, pretože nezistil zmenu pomerov, ktorá by mala vplyv na túto výšku výživovacej povinnosti.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, pretože prejednával vec v konaní, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.